

in Congregatione religiosa emissum, sicut fuit ab initio, quamvis persona eo ligata ad illam jam non pertineat.¹ A fortiori Episcopus dispensare non potest cum persona, quæ, votis emissis in Congregatione a S. Sede approbata, translata est in Institutum Diœcesanum.

NOTA. In aliquibus Institutis vota simplicia ita emittuntur, ut obligent tantum, quamdiu professus in Instituto permanserit i. e. donec sponte discedat aut a Superiore competente legitime dimittatur.—In aliis vota ad tempus determinatum nuncupantur, quo elapso cessant, et subjectum libere potest discedere aut, causa rationabili existente, a Superiore auditis consiliariis dimitti. Si vero subjectum ante tempus determinatum discedit et simul vult a votis liberari, dispensari debet servatis iis, quæ supra de institutis diœcesanis et non-diœcesanis dicta sunt. Nam per solum discessum aut per solam dimissionem nullum votum cessat, nisi hoc in regula, secundum quam vota emittuntur, exprimitur. (Cfr. Resp. S. Congr. Ep. et Reg. 10 Jan. 1896 ap. *Annal. eccl.* v. 54.)

Vota simplicia in Ordinibus cum votis solemnibus prævie ad hæc juxta Decr. S. C. Ep. et Reg. 19. Mart. 1857 emissa cessant per *dimissionem*, quæ a Superiore absque forma judicii, sola facti veritate inspecta, ex justis rationabilibusque causis fit. Talis causa autem non est infirmitas post professionem votorum simplicium exorta, neque professi assertio pertinaciter retenta, se amisisse animum vocationis ad vitam religiosam (S. C. Ep. et Reg. 19 Nov. 1886), sed (quoad Jesuitas saltem) persuasio Superioris, subditum, de quo agitur, minime valere inceptum curriculum laudabiliter prosequi (Ben. XIV. *de Syn. diœc.* xiii. cap. 11. n. 17.) aut alia ex judicio Superioris gravis causa (cfr. S. C. Ep. et Reg. 15 Dec. 1893 ap. *Mon. eccl.* vol. viii. part. ii. pag. 3. et 183.) seu ut dicit *II Mon. eccl.* l. c. p. 183, incapacitas professi, quæ eum irregularem reddit.—Dimissi ob incorrigibilitatem per processum canonicum, licet vota simplicia tantum habeant, si in Sacris sunt, perpetuo suspensi existunt juxta Decr. S. C. Ep. et Reg. 4 Nov. 1892 ap. *Act. S. Sed.* xxv. 312.—(Cfr. infra n. 211 ad ii. et iv.)

110.—V. Usus facultatis.

a. Relate ad dispensantem et dispensandum observanda sunt, quæ supra n. 104. I. habentur.—Quoad dispensationem ex potestate ordinaria cfr. n. 53.

¹ *Zit. Disp.* p. 99.

b. *Supplica.* In ea, mutatis mutandis, omnia sunt exprimenda, quæ supra n. 104. II. indicantur.

c. *Formula*, qua applicetur dispensatio et commutatio, nulla est præscripta. Sufficit, in actu dispensationis, hujus objectum et, si vi hujus fit, delegationem facultatis exprimere. Si dispensatio in confessione fit, post absolutionem a peccatis, addi poterit e. gr.:

1. IN VOTO CASTITATIS: *Et insuper auctoritate mihi ad hoc a Rmo Ordinario vi facultatis Apostolicæ communicata, ego tibi VOTUM CASTITATIS, quod emisisti, in opera pietatis, quæ tibi præscripti, dispensando, ad effectum licite matrimonium contrahendi, commuto. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen. Passio etc.*

2. Idem mutatis mutandis servari potest: in voto ORDINES SUSCIPIENDI, RELIGIONEM INGREDIENDI, in VOTO NON NUBENDI etc.—Si causa sufficiens adest ad dispensandum sine commutatione, apposita quoad opera præscripta omittuntur et dicitur: *dispenso tecum in voto . . . ad effectum matrimonii contrahendi vel remanendi in sæculo etc.*

3. IN VOTO CASTITATIS ANTE MATRIMONIUM EMISSE: *Item non obstante voto castitatis, quod emisisti, ut in matrimonio remanere et debitum conjugale exigere possis, auctoritate Apostolica tecum dispense. In nom. P. et F. et Sp. S. Amen.*

ARTICULUS V.

“ABSOLVENDI ET DISPENSANDI IN QUACUMQUE SIMONIA; ET IN REALI, DIMISSIS BENEFICIIS, ET SUPER FRUCTIBUS MALE PERCEPTIS, INJUNCTA ALIQUA ELEMOSYNA VEL PCENITENTIA SALUTARI ARBITRIO DISPENSANTIS, VEL ETIAM RETENTIS BENEFICIIS, SI FUERINT PAROCHIALIA ET NON SINT, QUI PAROCHIIS PRÆFICI POSSINT.”¹

(F. IV. a. 3; F. VI. a. 10.)

111.—**Explicatio.** Conceditur facultas a. *absolvendi* a censuris in *quacumque simonia*, ergo etiam absolvendi Sacerdotes

¹ *In Form. II.* pro Anglia etc. ommissa sunt: a. verbum *absolvendi*, b. verba: vel etiam retentis . . . præfici possint.

et Clericos, qui ob mercimonium missarum ex prohibitione S. C. C. 9. Sept. 1874 et 25. Maji 1893 suspensione Sedi Apostolicæ simpliciter reservata innodati sunt, modo lucrum injuste acquisitum pro posse prius celebrantibus missas restituerint aut parati sint stare mandatis S. Sedis casu, quo ad hanc pro condonatione recurrant.¹ **b.** dispensandi quoad reliquas pœnas simoniæ.² Pœnæ statuta sunt: I. contra simoniam *realem in beneficiis* quibuscumque etiam a complicibus commissam, II. contra *confidentialem*, licet ex una tantum parte completam (e. gr. per collationem beneficii non soluta pensione promissa), et III. contra *realem ob ingressum in Religionem* (cum votis solemnibus) per professionem completum. Hæ pœnæ præter excommunicationem reservatam (et irregularitatem ex infamia juris in simonia publica) et præter alias plerumque post sententiam declaratoriam incurrendas consistunt in eo, quod provisio ad beneficium (imo ad officium stricte dictum)³ sit ipso jure nulla, et provisus inhabilis ad idem beneficium (officium) denuo obtinendum, etiamsi simonia *in scio proviso* a tertio quodam committatur. Excipe in hoc ultimo casu, si provisus pro viribus contradixit aut tertius per fraudem eum inhabilem reddere vult aut provisus bona fide per præscriptionem trium annorum titulum acquisivit.⁴ Examinatores vero synodales in concursu juxta præscriptum Tridentini et SS. Pontificum pro Ecclesiis *parochialibus* instituto⁵ munus quantulumcumque accipientes ipso facto privati existunt omnibus beneficiis antea obtentis, ita ut absolvi nequeant nisi beneficiis dimissis.⁶ Ex

¹ Act. S. Sed. xxvi. 56. N. R. Th. xxv. 354. An vi *Formule II.* hæc absolutio dari possit, subdubitaverim.—Porro in Decr. S. C. C. 25. Maji 1893 dicitur: “Clericus sacerdotio non initiatus (per mercimon. miss.) suspensioni quoad susceptos ordines subjaceat, et inhabilis præterea fiat ad superiores ordines recipiendos.” Quæ inhabilitas ab ea distincta est, quæ suspensioni inest, et a solo Papa tolli potest. Gasp. de S. Ord. n. 483. Pezzani ad can. 211.

² Cfr. S. Alph. iii. n. 105 seq.; Lehmk. i. n. 399 seq.; Marc i. n. 591; Pyrrh. Corr. lib. v. cap. ix.-xii.

³ S. Alph. n. 112.

⁴ S. Alph. n. 111; Lehmk. n. 401.

⁵ Smith: *Elements* n. 647, 648.

⁶ *Trid.* Sess. xxiv. c. 18, de Ref.

eo, quod in casibus expositis beneficium sine titulo, ergo injuste, possidetur, sequitur, illud esse dimittendum et fructus beneficii *qua talis* juxta regulas de possessore bonæ aut malæ fidei restituendos.¹

A prædictis jam pœnis (non vero ab obligationibus per eas contractis) facultatem hujus Art. habens suppositis conditionibus a jure requisitis (cfr. n. 104. et n. 145. vii.) absolvere et dispensare potest; dicitur enim: *in quacumque simonia.* Additur tamen quoad simoniam *realem in beneficiis*: **a.** beneficium, si non sit parochiale aut si parochiale quidem sit, at alii sint, qui absque damno fidelium ei præfici possint, omnino dimitti debere in manus Episcopi; secus vero, titulo revalidato retineri posse; **b.** quoad fructus male in his casibus perceptos et exinde restituendos *commutationem* fieri posse in aliquam eleemosynam vel pœnitentiam salutarem, prout dispensans juxta prudens arbitrium suum convenire judicaverit.

112.—NOTANDA. 1. Ad pœnas simoniæ in beneficiis incurrendas, beneficium in sensu stricto juris can. adesse debet, quod tum tantum adest, si simul conjuncta sunt hæc: ² *a.* *Officium* (i. e. permanens mensura functionum ecclesiasticarum) et quidem *sacrum*, non tantum tale, quod etiam laici obire possunt, ut munus æditui, organædi etc.;—*b.* *Jus percipiendi fructus ex bonis ecclesiasticis* seu ex dote beneficii *propter officium*;—*c.* *perpetuitas hujus juris tum* relate ad ipsum beneficium, quod omnes docent, *tum* etiam ex sententia communiore relate ad beneficiarium. Hoc tenet Aichner et præter alios etiam S. Alph., qui, licet libr. iii. 673 capellanas ab Episcopo erectas et ad nutum amovibiles vera beneficia dicat, easdem ib. n. 112., ubi de pœnis infligendis, ergo de stricta interpretatione agit, excipit dicens: “Nomine beneficiorum . . . ad quæ electio simoniaca est ipso jure nulla . . . non veniunt vicariæ amovibiles ad nutum.” Venit ergo nomine beneficiati ille *vicarius perpetuus*, qui parochus *actualis* est in parochia, cujus cura animarum *habitualis* est apud alium, cui canones non permittunt actuale exercitium, uti sunt personæ morales: monasteria etc. vel apud talem, qui ob aliam rationem v. gr. ob dignitatem Episcopalem vel Prælatitiam in sua persona curam exercere nequit;³—*d.* *Interventus auctoritatis*

¹ S. Alph. l. c.

² Aichner p. 254 seq.; Konings *Comp.* n. 628; Sanguineti n. 460.

³ De Angelis i. tit. 28. pag. 49; Aichner p. 436.

ecclesiastica (Episcopi vel Papæ) redditus ex bonis fundatis officio adnectentis ac præterea in titulum beneficii erigentis per decretum, de quo constat publico instrumento. Unde legata pia qua talia tantum, absque decreto erectionis in beneficium licet ab Episcopo acceptata, et capellanæ laicales, in quibus erectio et collatio Episcopi excluditur, non sunt beneficia.

113.—2. Quæritur: *An apud nos sint beneficia in sensu stricto?*

Resp.: Affirmant aliqui, saltem quoad missiones cum Rectore inamovibili.¹ Attamen hoc prorsus denegant Auctores nostri: Sabetti,² Konings³ alique viri docti et in praxi nostra bene versati, quos consului, et demum noster Eminentissimus.⁴ Excipit Kenrick⁵ casum, ubi sacerdoti committuntur fructus agri presbiterio annexi, item casum, ubi sacerdoti ob curam animarum pensio ei annexa solvitur. At vero contradicunt cum solidis rationibus Konings⁶ et Sabetti.⁷—Rationes autem, quibus probatur, apud nos nulla existere beneficia hæ fere sunt: *a.* nulla sufficiens adest dotatio; *b.* non adest perpetuitas pro beneficiario ex jure communi præscripta, cum quoad Rectores inamovibiles causis, ex quibus jure communi amoveri possint, plures in Conc. Pl. Balt. iii. n. 38. addantur; *c.* nullibi aliquid auditur de decreto erectionis; *d.* etiam Rectores inamovibiles jure delegato tantum suas missiones tenent et provident.⁸ Ergo si hæ beneficia essent, proprius beneficiarius Episcopus delegans existeret, et cum omnia beneficia totius Diœcesis in sua persona uniret, vetitæ pluralitatis beneficiorum reus esset.—Ergo nulla apud nos beneficia.—Verum parochia existere potest, quin sit beneficium, ut docet Brabandère n. 431.—Quare 3. Quæritur: *An apud nos sint parochie proprie dictæ?*

Resp. Nego omnino. Nam ad essentiam parochiæ pertinet non solum ut parochus ab Episcopo deputatus sit ad procurandum bonum spirituale alicujus territorii aut nationalitatis, sed etiam ut

¹Nilles: *Comm. in Conc. Pl. Balt.* iii. pars i. pag. 201; Péries in *Am. E. Rev.* xiii. 276; Smith *Comp. jur. can.* ed. 3. n. 987.

²*Comp.* n. 833.

³*Comp.* n. 629, 1519, 1725.

⁴James Card. Gibbons: *The ambassador of Christ.* Baltimore 1896.: "In the United States there are no benefices," p. 31.

⁵*Theol. mor.* tr. x. n. 36, 37.

⁶*Comp.* n. 630.

⁷*Comp.* n. 362, qu. 2. et 3.

⁸Konings *Comp.* n. 630; Sabetti n. 596 et n. 100. qu. 4; Smith: *Comp.* n. 250 seq.

id faciat ex officio et nomine proprio, ita ut ejus auctoritas sit ordinaria, non delegata tantum;¹ at vero auctoritas rectorum nostrorum, etiam inamovibilium delegata tantum est et nomine Episcopi exercetur, uti hoc liquet ex supradictis.—Porro *Conc. Plen. Balt.* III. n. 24, 32, expresse testatur, apud nos parochias canonicè erectas non existere. Demum idem Concilium, dum de electione rectorum inamovibilium agit, eorum Missiones non vult haberi qua parochias, sed "parœciarum instar" tantum (l. c. n. 33).—Unde liquet, apud nos parochos proprie dictos nullos existere, sed tantum quasi-parochos.—Nec dici potest cum quibusdam, nostros quasi-parochos esse vicarios perpetuos Episcopi, hunc vero parochum habitualement. Nam vicarius perpetuus in sensu *Conc. Trid.* (Sess. vii. c. 7, *de Ref.*) non nisi improprie et lato sensu est vicarius, quatenus scilicet a parochi habitu nominatur et approbatione Episcopi adepta instituitur, proprie tamen est verus parochus exercetque curam animarum non nomine parochi habitualis, sed ex suo officio et proprio nomine.² At nostri Rectores missionem non tenent nomine proprio, ut supra dictum est.—Demum cum in collationibus inter Cardinales S. C. de P. F. et nostros Archiepiscopos de nostris parochiis actum esset, in sessione die 24. Nov. 1883 habita Patres Emi definiunt: Pro nunc in America esse constituendos tantum rectores inamovibiles sicut in Anglia cum sola dote inamovibilitatis, absque juribus ac privilegiis verorum Parochorum.³—Unde apud nos status fere idem est, ac alibi fuit pridem ante institutionem parochiarum, ubi Episcopus fuit unicus parochus Diœcesis, quæ tum etiam parochia vocari solita est, Rectores autem sunt, si ita dici fas est, quasi ejus *Cooperatores expositi*, inamovibiles quidem certo modo, at jurisdictione delegata tantum Episcopi gaudentes.⁴—Affirmant quidam, in Provincia S. Francisci esse parochias proprie dictas, idque inferunt ex Conc. Prov. S. Francisci I. n. xvi. habito anno 1874. At ex Responso Vicarii Generalis S. Francisci, qui ipse interfuit illi Concilio, ad virum doctum anno 1889 dato, mihi que benigne communicato contrarium plane constat. Illud latine redditum ita sonat: "Prior Archiepiscopus (Joseph Sadoc Alemany) numquam putavit, ejusmodi parochias hic existere, nec unquam censuit Rectores in sensu stricto teneri ad Missam appli-

¹Bonal: *Inst. can.* Tolosæ 1886, vol. ii. n. 120, 124 et alii comm.

²Bonal l. c. n. 121, 167; Aichner l. c.

³Smith: *Comp.* n. 251 seq.

⁴Aichner p. 439; De Luca *Theatrum veritatis* vol. ii. lib. xiv. decis. xiv. n. 5, xv. n. 1, xvi.—xviii.

candam pro populo vel posse valide et licite parochianorum suorum confessionem ubique excipere. Neque ad hodiernum usque tempus quidquam in contrarium statutum aut actum est, quo consuetudo vigens mutata fuisset.”

ARTICULUS VI.

“DISPENSANDI IN 3. ET 4. CONSANGUINITATIS ET AFFINITATIS GRADU SIMPLICI ET MIXTO TANTUM, ET IN 2., 3. ET 4. MIXTIS, NON TAMEN IN 2. SOLO QUOAD FUTURA MATRIMONIA; QUO VERO AD PRÆTERITA ETIAM IN 2. SOLO, DUMMODO NULO MODO ATTINGAT PRIMUM GRADUM, CUM HIS QUI AB HÆRESI VEL INFIDELITATE CONVERTUNTUR AD FIDEM CATHOLICAM, ET IN PRÆFATIS CASIBUS PROLEM SUSCEPTAM DECLARANDI LEGITIMAM.”

(F. IV. a. 4; cfr. F. III. a. 3; F. VI. a. 3; F. X. a. 3.)

114.—I. Explicatio.—Dicitur:

a. Dispensandi in . . . *consanguinitatis et affinitatis* gradu—i. e. se junctim, non vero quando utrumque impedimentum in eodem casu concurrat. Ita S. Off. 2 Jul. 1884 ad ii. (infra n. 248).

b. Dispensandi in 3. et 4. gradu *simplici et mixto*. Clausula “in gradu *simplici et mixto*” in facultatibus S. Sedis triplicem sensum habet pro varia multiplicitate seu mixtione, quam gradus *simplex* excludit, *mixtus* vero in se continet.

1. Sensus magis usitatus est ille, quo per gradum simplicem e. gr. secundum, omnis inæqualis, ut tertius vel primus excluditur. Tum autem gradus mixtus ei oppositus, *eundem gradum tantum cum aliquo remotiore comprehendit*, non autem cum propinquiori, nisi id expressis verbis dicatur. Ita e. gr. facultas dispensandi in gradu tertio et mixto intelligitur tantum de tertio cum quarto, non de tertio cum secundo.¹

2. In alio sensu per gradum simplicem excluditur multiplicitas numerica ejusdem impedimenti e. gr. consanguinitas ex pluribus stipitibus in eodem gradu.² Gradus mixtus oppositus tunc comprehendit hanc multipliciter.

¹ Ita ex multis decision. ap. Feije n. 614 (627).

² Cfr. Kon. Comp. n. 1583, qu. 2. § fin. *Consanguinitas* et n. 1588 § *Potest autem*.

3. Demum gradus simplex excludit concursum impedimentorum specie distinctorum, quæ expresse indicantur, si adiungitur mixtus.¹

In Articulo, de quo agitur, primam significationem Clausulæ esse tenendam liquet præsertim ex Responso S. Off. de 15 Jun. 1875 ad dubia Vic. Gen. S. Ludovici.² Quoad secundam et tertiam significationem confer supra n. 15.

115.—II.—Art. duas partes continet.

Prima pars est: Dispensandi in 3. et 4. . . . . gradu . . . . . et in 2., 3. et 4. mixtis,—et se porrigit ad matrimonia omnium, qui tempore dispensationis sunt ambo catholici, sive contrahenda sive contracta (quamvis contracta sint in hæresi aut infidelitate), et quoad hanc partem declaravit S. Offic. in Responso ad Vic. Gen. S. Ludovici (ut supra): “Episcopus, qui facultate gaudent quinquennali dispensandi in 3. et 4. consanguinitatis et affinitatis gradu simplici et mixto tantum, et in 2., 3. et 4., non tamen in secundo solo quoad futura matrimonia, posse dispensare in 3. et 3., in 4. et 4.; in 3. mixto cum 4.; necnon in 3. et 4. cum 2. mixtis, sive gradus oriatur ex uno, sive ex multiplici stipite, facto verbo cum Sanctissimo.”

Dicitur: a. *Necnon in 3. et 4. cum secundo mixtis*, quod intelligendum esse videtur non solum, si 3. vel 4. gradus, sed etiam uterque (3. et 4.) cum 2. mixtus est, prout in casu n. 93 exhibetur.

Quær. An vi hujus facultatis ita a S. Officio explicatæ dispensari possit, si gradus 2. *æqualis* mixtus sit cum 3. vel 4.? E. gr. Duo fratres ducunt duas inter se consobrinas (*first cousins*). Filii utriusque matrimonii sibi conjuncti sunt in gradu 2. æquali ex parte patrum, in gradu 3. æquali ex parte matrum. Num filius ex uno matrimonio filiam ex altero ducere intendens per *hanc* facultatem dispensari poterit? Resp. Omnino negandum esse videtur; nam revera adest gradus 2. solus, de quo in n. seq.—Si enim matres in allato

¹ Cfr. Feije n. 626, 630 (627, 631) c. d. e.; Zit. Disp. p. 104 (2).

² Feije n. 630 (631), d.; *Past. Blatt* vol. ix. (1875) p. 85; *Coll. Prop.* n. 1243; *Act. S. Sed.* xxv. p. 703; cfr. *Coll. Prop.* n. 1240, 1244.